

הגאון מווילנא - הגר"א הת"פ - התקנ"ח

THE "VILNA GAON"
HA-GRA
(1720-1797)

551 ■ 4/1997 ■ ניסן התשנ"ז

הגאון מווילנא - הגר"א - רבי אליהו ב"ר שלמה זלמן

בגישה גאונית הוא ערך הגהות שאושרו לאחר מכן, גם על ידי בדיקה מדעית.

כל חיבוריו התפרסמו רק לאחר מותו - לא כולם בכתב ידו אלא גם מרישומי התלמידים. עשרות חיבורים חוברו לאחר מכן על יסוד חיבוריו.

הגר"א היה איש ההלכה המובהק, התנגד בחריפות לפילוסופיה על כל גווניה והשתמש בביטויים חריפים נגד פרשנות אליגורית וכן לחם בהשכלה שהחלה מתפתחת בדורו.

יחיד ומיוחד היה. כמוהו לא היה וכמוהו לא בא אחריו.

הרב ד"ר יצחק אלפסי

במעטפת היום הראשון מופיע ציור של פרופ' הרמן שטרוק ובו נראה שער גטו ווילנא מזמנו של הגר"א.

מאייר הבול

מריו סרמונטה

מריו סרמונטה נולד ברומא, איטליה בשנת 1959 ועלה לישראל עם משפחתו ב-1968. לאחר שירותו הצבאי למד ב-Instituto Europeo di Design ברומא במגמה לאיור. לאחר שנתיים של עבודה באיטליה, חזר לישראל ב-1990. מאז עובד סרמונטה בארץ כמאייר בעיקר בתחום המסחרי, לפרסום ולאריזות אך גם לספרים, לכתבי עת ולפרוייקטים בתחומי הטבע והרפואה. סרמונטה עובד בעיקר באוריינטציה ריאליסטית ובטכניקות מסורתיות. עם לקוחותיו נמנות חברות מסחריות חשובות במשק. איוריו שולבו בשילוט של גן החיות התנ"כי החדש בירושלים.

הגר"א היה דמות שהיא בגדר תופעה חד פעמית בתולדות ישראל. הוא היחיד בתולדות ישראל מאז תקופת ה"גאונים" שהתואר "גאון" הוצמד לשמו ומאז שמו בישראל: "הגאון רבי אליהו" או בקצרה הגר"א. הוא גם היחיד שהקהילה פירנסה אותו, למרות שלא נשא בשום תפקיד רשמי. אין דומה בתולדות ישראל לעושר ידיעותיו של הגר"א ולמורשת הרוחנית שהשאיר אחריו לדורות - עד דורנו. הגר"א היה גדול בתורה, בקבלה, בתכונה (אסטרונומיה), גיאומטריה, אלגברה, גיאוגרפיה, דקדוק - הכל היה בתחום התעניינותו.

הגר"א נולד בא' של פסח ת"פ (1720) בעיירה סלץ שבמחוז הורודנא, ונפטר בוויילנא ביום ג' של חול המועד סוכות תקנ"ח (1797).

הגר"א היה בן למשפחה מיוחסת, ובהיותו בן שש וחצי כבר נשא את דרשתו הראשונה בוויילנא, שבה התמודד עם השאלות שנשאל ע"י רב העיר. מלבד רבע שנה שלמד בהיותו בן שבע (!) אצל רבי משה מרגלית מקיידאן בעל "פני משה", למד את כל לימודיו בעצמו.

התמודדותו הייתה אגדתית. גם לאחר שנשא אישה, התבודד בבית קטן מחוץ לעיר ועסק בתורה, כמעט ללא שינה (לדברי בניו, הסתפק בשעתיים שינה בלילה).

תקופה מסוימת נדד מחוץ לביתו וערך "גלות", ובכל מקום נרעשו מעומק ורוחב ידיעותיו.

בשנתו הארבעים החל להרביץ תורה בתלמידים. ליד דירתו נבנה בית מדרש ושם לימד תורה, כאשר התלמידים רושמים את הערותיו וביאוריו. בתקופה זו החל מתערב גם בענייני ציבור ויצא להגנת רבי יהונתן אייבשיץ שהואשם בשבתאות, כי חשב שהאשמות אינן נכונות. מאידך היה המדרבן למלחמה בחסידות שראה בה תנועה הנוגדת את ההלכה.

לפני שנת תקמ"ג (1783) עמד לעלות לארץ - מכתב הפרידה שלו היה למסמך נדיר של גדלות ועדינות נפש - אולם העלייה לא יצאה לפועל.

בית הקברות בוויילנא, שבו נקבר הגר"א, פונה וקברו הועבר לבית קברות אחר, שגם הוא פונה, וקברו הועבר לבית הקברות העכשווי של ווילנא, יחד עם עוד שבעה קברים שהיו קרובים לקברו.

יצירתו התורנית היא מדהימה. אין נושא שהגר"א לא השאיר עליו ספר או הגהות: תנ"ך, תלמוד, מדרשי התנאים, הזוהר, שולחן ערוך, דקדוק עברי ושורה ארוכה של מדעים כלליים.

מאייר הבול: מריו סרמונטה
Stamp Illustrator: Mario Sermoneta

מעצב הבול: יצחק גרנות
Stamp Designer: Y. Granot

The "Vilna Gaon" - HA-GRA - Rabbi Elijah Ben Solomon (1720 - 1797)

The figure of The "Vilna Gaon", also known by acronym: HA-GRA, meaning Ha-Gaon Rabbi Elijah, is a unique phenomenon in Jewish history. He is the only spiritual leader in modern Jewish history given the honorary title of "Gaon" (genius), and exceptionally supported by the Jewish community, although he did not hold any official position.

The "Vilna Gaon" was a man of unique learning and his spiritual legacy is still valid to this day. Ha-Gra was erudite in Torah, Kabbalah, astronomy, geometry, algebra, geography and Hebrew grammar - having an interest in all these disciplines.

Rabbi Elijah was born on the first day of Passover, 1720, in the village of Seletz, Grodno province, and died in Vilna on the third day of Succoth, 1797.

He came from a well-known rabbinical and scholarly family, and when he was six and a half years old, gave a homily in the synagogue of Vilna. In his speech he answered questions posed by his rabbi. Not taking into account the three months he studied with Rabbi Moses Margalioth of Keidany (author of P'nei Moshe) at the age of seven, he mainly studied on his own.

His exceptional diligence became legendary. Even after his marriage he chose to live in seclusion in a small house outside town learning day and night (his sons claimed that he slept only two hours a night). During a certain period, he used to wander the countryside on an "exile" of his own. Wherever he went, people were greatly impressed by the depth and scope of his knowledge.

At the age of forty he began teaching Torah in a small hut near his house where he spent hours. His disciples wrote down his commentaries and clarifications on the texts. During this same period he became involved in public life. He publicly defended Rabbi Jonathan Eybeschuetz accused of following Shabbetai Zvi, because he felt that the charges were ungrounded. On the other hand, he was struggling against Hasidism, believing that this movement conflicted with traditional Judaism. Prior to 1783 he had planned to emigrate to Eretz-Israel. His farewell letter to his family was a kind of spiritual testament. For unknown reasons he never reached Eretz-Israel.

The cemetery in Vilna, where HA-GRA was buried, has been cleared, and his grave, together with other seven graves next to him, moved twice. It was laid to its final rest in the present cemetery of Vilna.

Rabbi Elijah was amazingly creative. He wrote commentaries on the Bible, the Talmud, Tannaitic Midrashim, the Zohar, Shulhan Aruch, and studies on Hebrew grammar and several general sciences.

He brilliantly suggested correct readings of biblical and rabbinical texts which were later proven valid by scholarly studies.

All of his writings were published only after his death - some written by his own hand and others by his sons or pupils. Dozens of books were written in later years elaborating on his writings.

חותמת -
אירוע
להופעת
הבול
SPECIAL
CANCELLATION

HA-GRA adhered strictly to the Halakha and therefore was strongly opposed to philosophical thought and very critical about allegorical commentaries. He was also a bitter opponent of the Haskalah Movement which emerged during his lifetime. He was both special and unique, truly one of a kind.

Rabbi Dr. Yitzhak Alfassi

Stamp Illustrator - Mario Sermoneta

Mario Sermoneta was born in Rome, Italy in 1959, and emigrated to Israel with his family in 1968. Following his military service, he studied illustration at the Instituto Europeo Di Design in Rome. He returned to Israel in 1990, after working for two years in Rome. Since his return, Sermoneta has mostly done illustrations for the commercial, advertising and packaging, and has also illustrated books, magazines, and wildlife and medical projects. Sermoneta has a largely realistic orientation, and he works using traditional techniques. His clients include a number of important commercial firms. His illustrations can be seen on the signs at the Biblical Zoo in Jerusalem.

On the First Day Cover can be seen a painting by Herman Struk, of the entrance to the Vilna Ghetto at the time of the Vilna Gaon.

THE VILNA GAON - HA-GRA

Issue: April 1997
Artist: MARIO SERMONETA
Designer: Y. GRANOT
Stamp Size: 25.7 mm x 40 mm
Plate no.: 300
Sheet of 15 stamps, Tabs 5
Printers: E. Lewin-Epstein Ltd.
Method of printing: Offset

EL GAON DE VILNA

Emission: Avril 1997
Artist: MARIO SERMONETA
Dessinateur: Y. GRANOT
Format: 25.7 mm x 40 mm
No. de planches: 300
Feuille de 15 timbres, Bandelettes: 5
Imprimerie: E. Lewin-Epstein Ltd.
Mode d'impression: Offset

LE GAON DE VILNA - "HA-GRA"

Emission: Avril de 1997
Artista: MARIO SERMONETA
Dibujante: Y. GRANOT
Tamaño de Sello: 25.7 mm x 40 mm
No. de plancha: 300
Pliego de 15 sellos, Bandeletas: 5
Imprenta: E. Lewin-Epstein Ltd.
Sistema de impresión: Offset

השירות הבולאי - טל' 03-5123933

שדרות ירושלים 12, תל-אביב-יפו 68021

The Israel Philatelic Service - Tel. 972-3-5123933

12 Sderot Yerushalayim, 68021, Tel-Aviv-Yafo